

Daina Vinklere

Biznesa augstskola „Turība”, Graudu iela 68, Rīga, Latvija, Daina.Vinklere@turiba.lv

TŪRISMA NOZĪME UN IETEKME IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMĀ: ENGURES EZERA SATECES BASEINA PAŠVALDĪBU PIEMĒRS

Situācijā, kad tūrisms tiek uzskatīts par vienu perspektīvām saimniecības nozarēm Latvijā un tūrisma veicināšanā gan publiskais, gan privātais sektors jau ilgākā laika periodā ir ieguldījuši ievērojamus līdzekļus un darbu, ir svarīgi izvērtēt reālos ieguvumus. Īpaši to var attiecināt uz piekrastes reģioniem un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kuru potenciāls tūrisma attīstībai parasti ir augstāks.

Konkrētais pētījums veikts Latvijas Nacionālā ilgtermiņa ekoloģisko pētījumu tīkla (LTER) projekta „Konceptuālā modeļa izveidošana socioekonomisko faktoru spiediena novērtēšanai uz bioloģisko daudzveidību ilgtermiņa pētījumu modeļreģionā Latvijā” ietvaros Engures ezera sateces baseina teritorijā ar mērķi izvērtēt tūrisma nozīmi un tā ietekmi vides un sociāli-ekonomiskajā jomās vietējo iedzīvotāju vērtējumā.

Situācijas izvērtējums balstās uz iedzīvotāju aptauju, kas veikta laika posmā no 2010. līdz 2012.gadam Engures ezera sateces baseina 12 apdzīvotās vietās – Mērsragā, Bērzcimē, Zentenē, Dursupē, Ķūļciemā, Cērē, Engurē, Abrugciemā, Laucienē, Upesgrīvā, Vandzenē un Rideļos, kopā iegūstot 387 derīgas anketas. Anketēšanas rezultātā iedzīvotāji 5 ballu skalā novērtēja tūrisma nozīmi reģiona ekonomiskās situācijas un infrastruktūras uzlabošanā kopumā, kā arī tūrisma ietekmes izpausmes vides un sociāli - ekonomiskajā jomās gan savas pašvaldības kontekstā, gan konkrētās personas un ģimenes skatījumā.

Pētījuma rezultāti parāda, ka iedzīvotāji kopumā tūrisma vērtē kā nozīmīgu faktoru savu teritoriju attīstībā, tā ietekmi uz vidi uztver vairāk pozitīvi nekā negatīvi, tomēr ekonomiskās un īpaši sociālās ietekmes jomās, kas ir nozīmīgākās iedzīvotāju noturēšanai lauku reģionos, ir neviennozīmīgāks un ievērojami negatīvāks.

Елена Ванкевич

Витебский государственный технологический университет, Московский пр-т 72, Витебск, vankevich_ev@tut.by

МЕХАНИЗМЫ УПРАВЛЕНИЯ ГИБКОСТЬЮ РЫНКА ТРУДА И ИХ ВЛИЯНИЕ НА СОЦИАЛЬНУЮ УСТОЙЧИВОСТЬ

В докладе проведен анализ широко используемых в современной практике стран Западной и Восточной Европы механизмов управления гибкостью рынка труда - увеличение численности занятых на условиях срочных трудовых договоров, лизинг персонала, нестандартные формы занятости (неполная занятость, временная, e-занятость, пр.), либерализация законодательства о защите занятости, либерализация высвобождений персонала и пр. Эти меры нацелены на повышение экономической эффективности деятельности предприятий. Однако в долгосрочном периоде они приводят к снижению социальной эффективности национальной экономики и усилению напряженности на рынке труда, что выражается в росте безработицы, увеличении риска высвобождения, росте численности работающих бедных. Распространенная в настоящее время концепция «flexicurity», выполнив на определенном этапе поставленные перед ней задачи сочетания экономической эффективности и социальной устойчивости, в настоящее время нуждается в обновлении основных элементов. Это касается следующих направлений: модернизация механизмов социальной защиты работников, занятых на нестандартных формах занятости; совершенствование форм взаимодействия региональных органов управления, кадровых агентств и учреждений образования для повышения функциональной гибкости рабочей силы; мониторинг рисков прекаризации занятости и пр.